

Després de travessar l'Infern, Virgili i Dante passen al Purgatori, que té forma de muntanya i és simètric a l'Infern però en direcció inversa. Les ànimes van pujant graons cap a la llum immortal a mesura que redimeixen les seves faltes, per tant regna l'esperança.

El càstigs, sense deixar de ser càstigs, són, més que cruels, exemplars i amb la idea de “contrapàs”. Per exemple els envejosos tenen els ulls cosits; els ganduls han de córrer recitant exemples de diligència. El Purgatori és també el regne de la música; els penitents canten salms, el Miserere, la Salve Regina. Te deum; els àngels també canten, es troba amb músics..

En arribar al final del Purgatori, Virgili li diu que ell ja no li explicarà res més però que l'acompanyarà fins a l'entrada del Paradís, fins deixar-lo en mans de Beatriu. Aquest cant és sens dubte el més complexe, està format sobretot per discursos, discussions teològiques, aclariments teòrics, raonaments. I el viatge s'acaba quan Dante arriba, en persona i en carn mortal, davant la presència mateixa de Déu. Un recorregut fabulós i únic pel món terrenal i sobrenatural.